

Dnr 2015-78-3.5.1

Yttrande

25 augusti 2015

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen – Uppdrag 3 i Energimyndighetens regleringsbrev för bud- getåret 2015

M2015/2144/Ee

SAMMANFATTNING

Statens energimyndighet tilldelades uppdraget att lämna förslag på inriktning och utformning av den kommunala energi- och klimatrådgivningens fortsatta arbete i syfte att öka den samhällsekonomiska effektiviteten. Konjunkturinstitutets synpunkter fokuserar på rådgivningen som styrmedel och dess potential att verka samhällsekonomiskt effektivt.

Sammanfattningsvis anser Konjunkturinstitutet att:

- Rapportens innehåll är bristfälligt när det gäller energi- och klimatrådgivningens roll för samhällsekonomisk effektivitet. Exempelvis kan diskussionen kring rådgivningens kostnadseffektivitet förbättras.
- Det framkommer inte hur energi- och klimatrådgivningen på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt kompletterar eller fungerar som substitut till andra befintliga styrmedel.
- Energimyndigheten gör bedömningen att informationsbrister inte existerar för transporter och därför inte ska omfattas av rådgivningen. Det saknas en diskussion om vad som skiljer transportmarknaden från övriga marknader där Energimyndigheten anser att informationsbrister fortfarande existerar.

SAMHÄLLSEKONOMISK EFFEKTIVITET OCH KOSTNADSEFFEKTIV MILJÖPOLITIK

Vid val av energi- och klimatpolitiska styrmedel tas de satta målen för givna och för en samhällsekonomisk effektiv politik handlar det främst om att bedöma huruvida ett styrmedel bidrar till att målen faktiskt nås och om de nås till den för samhället lägsta kostnaden, det vill säga kostnadseffektivt. Konjunkturinstitutet anser att det saknas en grundläggande analys som på ett övertygande sätt kan motivera styrmedlet i form av energi- och klimatrådgivning. I rapporten utgår Energimyndigheten ifrån att energi- och klimatrådgivning är ett väl etablerat styrmedel, utan att närmare granska dess kostnadseffektivitet.

ENERGI- OCH KLIMATRÅDGIVNING – KOMPLEMENT ELLER SUBSTITUT?

Enligt rapporten bidrar energi- och klimatrådgivningen till att övriga styrmedel blir effektivare. Konjunkturinstitutet anser att det saknas en analys som bekräftar detta. Påståendet kan tolkas som att rådgivningen fungerar som ett komplement till andra styrmedel på energi- och klimatområdet. När målet är att öka den samhällsekonomiska effektiviteten är det viktigt att analysera frågor som till exempel vilka styrmedel som redan är implementerade, i vilken omfattning dessa styrmedel bidrar till målen kostnadseffektivt och, utifrån det, i vilken omfattning energi- och klimatrådgivning behövs.

Rådgivning kan också vara ett substitut till andra befintliga styrmedel. Det ser ut som att Sverige når de uppsatta energi- och klimatmålen till 2020. Mer ambitiösa mål efter 2020 kan också komma att nås om styrmedlen skärps. En relevant fråga att analysera är då om de tuffare målen kan nås till en lägre kostnad med utökad och effektivare rådgivning jämfört med exempelvis en höjd koldioxidskatt.

INGA INFORMATIONSBRISTER PÅ TRANSPORTMARKNADEN

Energi- och klimatrådgivning är att betrakta som ett informationsbaserat styrmedel. Som sådant bör det motiveras av marknadsmisslyckanden i form av informationsbrister. Konjunkturinstitutet anser att det i rapporten saknas en analys av hur rådgivningen kan motiveras utifrån detta perspektiv. Exempelvis, vilka informationsbrister syftar rådgivningen till att angripa? Dessa torde vara olika och variera i omfattning mellan olika marknader. Frågeställningen är viktig och en diskussion kring detta skulle öka förståelsen för Energimyndighetens bedömning att det inte existerar informationsbrister på området transporter av personer och gods.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Per-Olov Marklund.

Mats Dillén

Per-Olov Marklund